

ἀκαταβόλυστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀκαταβόλυστους
τερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *καταβολυστός
καταβολιάζω.

Ἐπὶ κλάδου φυτοῦ, ὁ μὴ καταβολιασμένος, ὁ μὴ φυ-
τευθεὶς ὡς καταβολάς: Τό 'χον ἀκαταβόλυστον ἀκόμα
τεῖναι τοῦ κλήμα. Καταβολιασμένα καὶ ἀκαταβόλυστα
κλήματα.

ἀκατάβρεχτα ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκατάβρεχτος.

Χωρὶς κατάβρεγμα: Ἐχουν ἀκατάβρεχτα καὶ γιὰ τοῦτο
καὶ πολλὰ σκόνι.

ἀκατάβρεχτος ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *καταβρεχτός
καταβρέχω.

Ὁ μὴ βραχεὶς διὰ καταβρέγματος.

ἀκατάγνωτα ἐπίρρ. Κύπρ. ἀκατάγνωτα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ἐπιθ. ἀκατάγνωτος. Πβ. κατα-
γνώνω.

Ἀκαταγνώστως, ἀκατακρίτως, ἀκακολογήτως, ἀκατη-
γορήτως, ἄνευ μομφῆς ἢ ψόγου: Φρ. Ἀκατάγνωτα τῶ ἀναέ-
λαστα! (χωρὶς νὰ μεμφθῶμεν καὶ χωρὶς νὰ καταγελάσω-
μεν). Ἀκατάγνωτα, Θεέ μου, νὰ μὴν πάθω τῶ ἐγὼ σὰν
τοῦτον. || Ἄσμ.

Θεέ μου, ἀκατάγνωτα, κοπέλ-λια, νὰ λαλοῦμεν,
μὴν πάθουμεν δευρότερα ἐμεῖς πού 'ναγελοῦμεν.

Συνών. ἀκαταδίκαστα.

ἀκαταγύρευτα ἐπίρρ. Χίος ἀκαταγύρευτα Χίος
(Πυργ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκαταγύρευτος.

Ἄνευ πολλῶν ἐρευνῶν καὶ ἄνευ ἀπαιτήσεων, ἀνεξετά-
στως: Ἀκαταγύρευτα πῆγάμε τὸ 'ἐν ἐνρέψαμε πολλὰ πρά-
ματα τσαὶ γιὰ τοῦτο τὰ βολέψαμε.

ἀκαταγύρευτος ἐπίθ. Χίος ἀκαταγύρευτος Χίος
(Πυργ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *καταγυρευτός
καταγυρεύω.

Ὁ μὴ καταγυρεύων, ὁ μὴ ἔχων πολλὰς καὶ ἐπιμόνους
ἀπαιτήσεις, ὁ ἀρκούμενος εἰς ὀλίγα, μετριοπαθής, ὀλι-
γαρκής: Ἀκαταγύρευτος ἄνθρωπος εἶναι, ὅτι τοῦ δώης
εὐχαριστεῖται. Τέτοιον ἀκαταγύρευτον ἄνθρωπον δὲν εἶδαν τὰ
μάτια μου!

ἀκαταδεξιά ἢ, κοιν. ἀκαταδεξία Εὐβ. Ζάκ. Πελοπν.
(Μεσσ.) Πόντ. (Κερασ.) Σκιάθ. — Λεξ. Λάουνδ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκατάδεχτος.

Τὸ νὰ εἶναι τις ἀκατάδεκτος, ὑπερηφάνεια, περιφρόνη-
σις, ἀλαζονεία ἐνθ' ἄν.: Ἐχει μὲ ἀκαταδεξιά πού δὲ λέγεται!
Με τὴν ἀκαταδεξιά του δὲ μπορεῖ νὰ 'χῃ κανένα φίλο κοιν.
Συνών. ἀκαταδεχτοσύνη.

ἀκατάδεχτα ἐπίρρ. Λεξ. Λάουνδ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκατάδεχτος.

Ὑπεροπτικῶς.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ἀκατάδεχτος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.
Οἶν. Τραπ.) ἀκατάδεχτους βόρ. ιδιῶμ. ἀκατάδετθε
Τσακων.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἐπιθ. ἀκατάδεκτος.

1) Ὁ μὴ καταδεχόμενος, ὁ μὴ συγκαταβαίνων, ὑπερή-
φανος, ἀλαζών, ὑπερόπτης ἐνθ' ἄν.: Ἀνθρώπος ἀκατάδεχτος.
Γυναῖκα ἀκατάδεχτη. Ἐγινε ἀκατάδεχτος καὶ δὲ μιλάει κανενοῦ
κοιν. Ἀντίθ. καταδεχτικός. 2) Ὁ λάρυγξ (ὡς λίαν
εὐαίσθητος καὶ οὐδὲν δεχόμενος) Παξ.: Τοῦ πῆε 'ς τὸν
ἀκατάδεχτο (δηλ. ἡ τροφή).

ἀκαταδεχτοσύνη ἢ, Κρήτ. Σύμ. κ. ἀ. ἀκαταδε-
χτοσύνη Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκατάδεχτος.

Τὸ νὰ εἶναι τις ἀκατάδεκτος, ὑπερηφάνεια, περιφρό-
νησις, ἀλαζονεία ἐνθ' ἄν.: Γιατί, παιδί μου, τόση ἀκατα-
δεχτοσύνη, νὰ μὴν ἔρτης 'ς τὸ τραπέζι; Σύμ. Συνών.
ἀκαταδεξιά.

ἀκαταδίκαστα ἐπίρρ. Κῶς ἀκαταδέκαστα Λυκ.
(Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκαταδίκαστος.

Ἀκατακρίτως, ἀκακολογήτως, ἄνευ μομφῆς ἢ ψόγου
ἐνθ' ἄν.: Ὁ τρελλὸς πάλι, ἀκαταδίκαστα, Θεέ μου! (ὡς
ἐπιφών. ἀποτρεπτικὸν κακοῦ. Συνών. φρ. Θεέ μου, φύ-
λαγε!) Κῶς. Συνών. ἀκατάγνωτα.

ἀκαταδίκαστος ἐπίθ. λόγ. κοιν. ἀκαταῖκαστος Κῶς.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀκαταδίκαστος.

1) Ὁ μὴ καταδικασθεὶς, ὁ μὴ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου
τιμωρηθεὶς λόγ. κοιν. 2) Ὁ μὴ κατακρινόμενος, ὁ
ἄμεμπτος Κῶς. Νίσυρ. Ρόδ. κ. ἀ.: Φρ. Ἀνέλαστον καὶ ἀκατα-
δίκαστον, Θεέ μου! ἢ Ἀνέλαστον καὶ ἀκαταδίκαστόν μας,
ἡμαρτον, Θεέ μου! (ἀκακολόγητον καὶ ἀκατάκριτον ἐνν. νὰ
εἶναι τὸ πρᾶγμα, ἥτοι οὔτε ἀναγελῶ οὔτε κατακρίνω.
Φρ. ἀποτρεπτικὴ κακοῦ, τὸ ὅποῖον ἀναφέρει τις) Ρόδ.
|| Ἄσμ.

ὦ, φρόνιμε, πῶς ἔσφαλες, ἄπιαστε, πῶς ἐπιάστης,
ἀκαταδίκαστο κορμί, πῶς ἐκαταδικάστης;

Νίσυρ.

Ἡμερο, πῶς ἀγρίεψες, καὶ ἄγριο, πῶς ἐπιάστης,
καὶ ἀκαταῖκαστο πουλλί, πῶς ἐκαταῖκάστης;

Κῶς. Πβ. ἀκατάγνωτα, ἀκαταδίκαστα.

ἀκαταζήτητος ἐπίθ. Εὐβ. (Κονίστρ. κ. ἀ.) — Λεξ.
Λάουνδ. ἀκαταζήτητος Ἀθῆν. (παλαιότ.) Πελοπν. (Βούρ-
βουρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *καταζητητός
καταζητῶ. Ὅτι ἢ λ. παλαιὰ μαρτυρεῖ τὸ μεσν. ἐπίρρ.
ἀκαταζητήτως.

Ὁ μὴ καταζητούμενος, ὁ μηδὲν ζητούμενος ἐνθ' ἄν.:
Τὰ σταφύλια ἐφέτος εἶναι ἀκαταζήτητα Κονίστρ. Μοῦστος
ἀκαταζήτητος Βούρβουρ. Λάδι ἀκαταζήτητο αὐτόθ.

ἀκατακάθιστος ἐπίθ. κοιν.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. κατακαθιστός
κατακαθίζω.

1) Ὁ μὴ κατακαθισμένος, ἀκαταστάλακτος, ἐπὶ παντός
ὅπερ ἐν ὑγρῷ εὐρισκόμενον καθιζάνει, οἶον ἢ ἀμόλγη,

ἢ τρυῆς κττ. κοιν. 2) Ὁ μὴ καθήμενος εἰς ἓνα τόπον, ἀεικίνητος, ζωηρός, συνήθως ἐπὶ παιδίου Θράκ. (Ἀδρια-
νούπ. Σαρεκκλ.): Παιδὶ ἀκατακάθιστο Σαρεκκλ.

ἀκατάκριτος ἐπίθ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ. ἄ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀκατάκριτος.

Ὁ μὴ κατακριθεὶς, ὁ μὴ κατηγορηθεὶς, ἀνεπίληπτος, ἄψογος ἔνθ' ἄν.: Ἀκατάκριτο τὸ φῆκαν ἐτοῦτο καλὰ καλὰ, ἀφοῦ τοῦ ἤπιανε κατάκρισι μεγάλη (ἤπιανε = ἤρμουζε) Ἀπύ-
ρανθ. Κορίτσι ἀκατάκριτο ἄγν. τόπ.

ἀκαταλάβητος ἐπίθ. Πελοπν. (Πλάτ.) ἀκαταλά-
βαστος Θήρ. Πελοπν. (Ἡλ.) ἀκαταλάβιστος Πελοπν.
(Λακων.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *καταλαβητός
<καταλαβάνω. Τὸ ἀκατάλάβιστος κατὰ τὰ ἐκ τῶν
εἰς -ίζω ρ. παραγόμενα.

Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ καταλάβῃ, νὰ
ἐννοήσῃ, ἀκατάληπτος, ἀκατανόητος ἔνθ' ἄν.: Μωρὲ
ἀδερφέ, εἶσαι ἀκαταλάβαστος Θήρ. Αὐτὰ τὰ λόγια ποῦ μοῦ
λές εἶν' ἀκαταλάβαστα αὐτόθ. Ὁ, τι κι ἂν σοῦ πῇ εἶναι ἀκατα-
λάβαστος Ἡλ.

ἀκαταλάγιστος ἐπίθ. Εὐβ. (Κονίστρ.) Κρήτ. Κῶς
κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *καταλαγιστός
<καταλαγιάζω.

Ὁ μὴ καταλαγιάζων, ἥτοι ἀνήσυχος, ἄτακτος, ἰδίᾳ ἐπὶ
παιδίου ἔνθ' ἄν.: Ἀκαταλάγιστο παιδί Κονίστρ. Εἶναι
ἀκαταλάγιστος ἀνθρώπος Κῶς

ἀκαταλόγιστος ἐπίθ. λόγ. κοιν. ἀκαταλόιστος Κῶς
κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *καταλογιστός,
ὁ ἐκ τοῦ μεσν. καταλογίζω.

1) Ὁ ἐστερημένος καταλογισμοῦ τῶν πράξεών του,
ὁ διὰ σύγχυσιν τοῦ νοῦ ἀνεύθυνος διὰ τὰς πράξεις του
λόγ. κοιν. 2) Ἀκατανόητος, παράξενος Κῶς

ἀκατάλυτος ἐπίθ. Ἀθῆν. Εὐβ. Κρήτ. Κύπρ. Μεγίστ.
Πόντ. (Ἀμισ.) Χίος κ. ἄ. ἀκατέλυτος Ἄνδρ. Χίος κ. ἄ.
ἀκατάλ'τους Θεσσ. (Ζαγορ.) ἀκατέλ'τους Κυδων. Λέσβ.
(Πάμφιλ.)

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀκατάλυτος.

1) Ὁ μὴ καταλυόμενος, ὁ μὴ φθειρόμενος, ἀφθαρτος,
στερεός, διαρκής, ἰδίᾳ ἐπὶ ἐνδυμάτων, ὑφασμάτων κττ.
ἔνθ' ἄν.: Παπούτσια ἀκατάλυτα Εὐβ. κ. ἄ. Ροῦχον ἀκατάλυτον
Κύπρ. Σκαρπέτ-τα ἀκατάλυτη αὐτόθ. Συνών. ἀήττητος,
ἄλκιμος. 2) Ἐπὶ νεκροῦ, οὐτινος αἱ σάρκες δὲν ἀπο-
συνετέθησαν τελείως, ἄλυτος Μεγίστ.: Ἄσμ.

Ὅποιος γυρίσῃ τοαὶ σὲ δῆ τοαὶ βγάλλῃ σε μεψάδι,
ἄλυτος τὸ ἀκατάλυτος νὰ καταῖ ᾽ς τὸν Ἄδην.

β) Ὁ ἀσθενὼν καὶ μὴ καταβαλλόμενος ὑπὸ τῆς νόσου
Θεσσ. (Ζαγορ.)

ἀκατανόητος ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀκατανόητος.

Ἀκατάληπτος, ἀνεξήγητος, παράδοξος λόγ. κοιν.:
Ἡ παραξενάδα του εἶναι πρᾶμα ἀκατανόητο Θήρ. Ἀκατανόη-
τος ἦτο κι ὁ λόος εὐτὸς Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

***ἀκατάντιστατος** ἐπίθ. ἀκατάντῆτος Πόντ. (Οἰν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *καταντιστατός
<*καταντίζω.

Ὁ μὴ καταντῶν, ὁ μὴ καταλήγων εἰς σταθεράν τινα
κατάστασιν, ὁ ἀδεξίως ἐνεργῶν, ὁ ἀφιλόκαλος: Φρ. Ἄνο-
στος κι ἀκατάντῆτος.

ἀκατάπανστα ἐπίρρ. λόγ. πολλαχ. ἀκατάπαντα
πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκατάπανστος.

Συνεχῶς, ἀδιαλείπτως, ἀδιακόπως πολλαχ.: Ἐβρεχε
ἀκατάπαντα. Ἀκατάπαντα γελάει-μιλάει. Τ' ἀφτιά μου
βουτίζουν ἀκατάπανστα πολλαχ. || Ποίημ.

Ναί, ἀλλὰ τῶρα ἀντιπαλεύει | κάθε τέκνο σου μὲ ὁρμή,
ποῦ ἀκατάπανστα γυρεύει | ἢ τὴν νίκη ἢ τὴν θανή

ΔΣολωμ. 4.

ἀκατάπανστος ἐπίθ. λόγ. κοιν. ἀκατάπαντος πολ-
λαχ. ἀκατάπαντους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀκατάπανστος.

Ὁ μὴ καταπαύσας, συνεχής, ἀδιάλειπτος, ἀδιάκοπος
ἔνθ' ἄν.: Ἐχου ἀκατάπαντον πυριτὸ Αἰτωλ. Οὐ ἀκατάπαν-
τους ὕπνους βλάβ' αὐτόθ.

ἀκατάπιστατος ἐπίθ. Εὐβ. (Κονίστρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *καταπιστατός
<καταπιάνω.

Ὁ μήπω μνηστευθεὶς: Ἥμανε τότες ἀκατάπιστατη.
Ἀντίθ. καταπιασμένος (ἰδ. καταπιάνω).

ἀκατάρωτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀκατάρετος Πόντ. (Κερασ.)
ἀκατάρωτος Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. καταρατός <κατα-
ρειέμαι. Τὸ ἀκατάρωτος κατὰ τὰ ἐκ τῶν εἰς -ώνω ρ.
παραγόμενα.

Ὁ μὴ ὑποστὰς κατάραν. Ἀντίθ. καταραμένος (ἰδ.
καταρειέμαι).

ἀκατάρραφτος ἐπίθ. Κύπρ. ἀκατάρραφος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *καταρραφτός
<καταρράφω.

Ὁ μὴ ἔχων ἐρραμμένα τὰ διερρωγότα ἢ τὰ ἐφθαρμένα
μέρη τῶν ἐνδυμάτων του: Γνωμ. Ράφτης ἀκατάρραφτος,
τσαγκάρης ἀνυπόλυτος.

ἀκαταστάλαχτος ἐπίθ. πολλαχ. ἀκαταστάλαχτους
Σάμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. κατασταλαχτός
<κατασταλάζω.

1) Ὁ μὴ κατασταλαγμένος, ὁ μὴ διανυγής, ὁ θολὸς ἔτι,
ἐπὶ ὑγρῶν καταλειπόντων ἱζημα πολλαχ.: Ἀκαταστάλαχτος
-καφές-νερό κττ. 2) Ἀδιάκοπος Σάμ.: Ἀπόψε τοῦ νιρὸ
πῆγι ἀκαταστάλαχτον.

ἀκαταστασία ἡ, λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.)
ἀκαταστασίγμα Πόντ. (Κερασ.) ἀκαταστασιὰ Ἡπ. (Δρόβιαν.)

Τὸ μεταγν. οὐς. ἀκαταστασία.

1) Ἐλλειψὶς τάξεως, ἀταξία, ἐπὶ πραγμάτων ἔνθ' ἄν.:
Ἡ ἀκαταστασία τοῦ δωματίου-τοῦ σπιτιοῦ κττ. Ἡ ἀκαταστα-

